به نام خدا

بهاره كاوسى نژاد – 99431217

پروژه سوم درس هوش مصنوعی – برنامه نویسی ژنتیک

ابتدا کتابخانه های لازم را import می کنیم.

کلاس Node را تعریف می کنیم؛ از این کلاس برای نمایش عبارات ریاضی به صورت درختی استفاده می شود. این کلاس از بخش های زیر تشکیل شده است:

- در constructor این کلاس، سه attribute داریم: value و children
- در تابع evaluate مقدار گره کنونی و فرزندانش را تخمین می زنیم؛ بدین صورت که
 - اگر value گره کنونی برابر با None بود، مقدار 0 را برمیگرداند \circ
- اگر مقدار value گره کنونی یک رشته بود، بدین معنا است که این گره یک عملگر یا یک تابع است؛ این تابع به صورت بازگشتی و با تخمین زدن فرزندان، مقدار عملگر یا تابع مربوطه را به دست می آورد. به عنوان مثال اگر مقدار value، '+' باشد، فرزند اول و دوم را با هم جمع می کند.
 - o اگر مقدار value گره کنونی یک عدد (int یا float) باشد، همان مقدار عددی را بازمیگرداند.
- اگر مقدار value یک دیکشنری (یعنی متغیر) باشد، نام متغیر را از دیکشنری گرفته و چک می کند که در لیست value یک دیکشنری (یعنی متغیر در این لیست available_variables قرار دارد یا خیر. اگر نام متغیر در این لیست موجود بود، value مربوطه را از لیست input_values بازمیگرداند.
 - مقدار 0 را برمیگرداند. \circ
 - تابع print_function، یک رشته حاوی تابع نمایش داده شده توسط گره را برمیگرداند.
- اگر None ،value باشد، به این معنا است که به آن گره مقداری assign نشده است، پس رشته '0' را برمیگرداند.
- o اگر value، یک رشته (یعنی عملگر یا تابع) باشد، به صورت بازگشتی print_function را روی گره فررزند صدا می کند تا آنها را به صورت رشته به همراه مقدار value گره کنونی نمایش دهد.
 - o اگر مقدار value گره کنونی یک عدد (int یا float) باشد، آن را به رشته تبدیل کرده و بازمیگرداند.

- اگر مقدار value یک دیکشنری (یعنی متغیر) باشد، نام متغیر را از دیکشنری گرفته و آن را به شکل یک رشته بازمیگرداند.
 - o برای valueهای unknown مقدار '0' را برمیگرداند.

```
. . .
     def __init__(self, type=None, value=None):
          self.type = type
self.value = value
           self.children = []
        if self.value is None:
             return
self.children[1].evaluate(input_values, available_variables)
    elif self.value == '-':
self.children[1].evaluate(input_values, available_variables)
        elif self.value == '*':
            return self.children[0].evaluate(input_values, available_variables) *
             elif self.value == '/':
                   if divisor != 0:
                   if base != 0 or (exponent >= 0 and exponent.imag == 0):
                         return base ** exponent
                   else:
             else:
                  return 0
        elif isinstance(self.value, (int, float)): # Handle numeric constants
    return float(self.value)
        elif isinstance(self.value, dict): # Handle variable:
    variable_name = self.value['symbol']
                   index = available_variables.index(variable_name)
     def print_function(self):
           if self.value is None:
               return '0'
           elif isinstance(self.value, str):
    if self.value in ('+', '-', '*', '/', '^'):
        return f"({self.children[0].print_function()} {self.value}
{self.children[1].print_function()})"
                elif self.value in ('sin', 'cos'):
    return f"{self.value}({self.children[0].print_function()})"
                return self.value['symbol']
           else:
```

- تابع create_random_individual برای تولید random individuals با عمق های متفاوت برای برنامه نویسی ژنتیک استفاده می شود.
- o اگر شرط ساختن گره پایانی برقرار نشود، بخش بعدی کد اجرا می شود مشخص می کند یک گره تابع available_operators (عملگر) باید تولید شود. این قسمت به صورت تصادفی یک عملگر از لیست value انتخاب می کند. یک گره جدید با value این عملگر انتخاب شده تولید می شود. فرزندان این گره به صورت تصادفی توسط تابع create_random_individual تولید می شوند که مقدار available_variables و available_operators را داریم. تعداد فرزندان با مقدار عملگر انتخاب شده تعیین می شود.

```
def create_random_individual(max_depth, available_operators, available_variables):
    if max_depth <= 0 or random.random() < 0.1: # Terminal node (constant or variable)
        if random.random() < 0.5: # Generate constant
            value = random.uniform(-10, 10)
        else: # Generate variable
            symbol = random.choice(available_variables)
            value = {'symbol': symbol}
        return Node(value=value)
    else: # Function node (operator)
        operator = random.choice(available_operators)
        individual = Node(value=operator)
        individual.children = [create_random_individual(max_depth - 1, available_operators, available_variables) for _ in range(operator['arity'])]
    return individual</pre>
```

- تابع crossover، در برنامه نویسی ژنتیک برای ایجاد فرزند استفاده می شود. در ابتدا مقدار value فرزند برابر با value والد اول (عملگر یا تابع) قرار داده می شود.
- با استفاده از تابع zip یک پیمایش روی فرزندان والد اول و دوم انجام می شود و به صورت بازگشتی تابع crossover صدا زده می شود تا گره های فرزند ایجاد شده و در یک لیست ذخیره شوند.
 - در انتها نیز گره فرزند ایجاد شده بازگردانده می شود.

```
def crossover(parent1, parent2):
    child = Node(value=parent1.value)
    child.children = [crossover(child1, child2) for child1, child2 in zip(parent1.children,
parent2.children)]
    return child
```

- تابع mutation در برنامه نویسی ژنتیک برای ارائه تغییرات تصادفی در یک جمعیت استفاده می شود.
- این تابع در ابتدا چک می کند که \max_{depth} از 0 بزرگتر باشد. در این صورت می توان جهش بیشتری روی یک گره اعمال کرد. در این صورت، با استفاده از enumerate روی تمامی گره های فرزند پیمایش می کند و در هر گره فرزند به صورت بازگشتی تابع mutation را صدا می زند و \max_{depth} را برای آن یک واحد کمتر در نظر میگیرد.
- اگر نتوان جهش بیشتری روی یک گره اعمال کرد، بدین معنا است که یک برگ باید جهش یابد. در ابتدا چک می کند که مقدار value یک رشته است یا خیر. اگر رشته بود، چک می کند که آیا در میان عملگرها و متغیرهای موجود می توان این رشته را پیدا کرد یا خیر. در صورت پیدا شدن، به صورت تصادفی از میان گزینه های موجود یک مقدار دیگر برای آن انتخاب می کند و در غیر این صورت، یک عدد تصادفی بین 10 را به value آن assign
 - اگر مقدار value رشته نبود، مستقیما یک عدد تصادفی بین 10- تا 10 را به عنوان value در نظر میگیرد.

```
def mutation(individual, max_depth, available_operators, available_variables):
    if max_depth > 0:
        for idx, child in enumerate(individual.children):
            individual.children[idx] = mutation(child, max_depth - 1, available_operators,
        available_variables)
    else: # Mutate leaf mode
    if isinstance(individual.value, str):
        if individual.value in available_operators:
            individual.value = random.choice(available_operators)
        ellf individual.value in available_variables:
            individual.value = random.choice(available_variables)
    else:
        individual.value = random.uniform(-10, 10)
    else:
        individual.value = random.uniform(-10, 10)
    return individual
```

- تابع evaluate_fitness برای ارزیابی یک individual در برنامه نویسی ژنتیک استفاده می شود. این ارزیابی بر اساس mean squared error بین خروجی های تولید شده توسط individual و خروجی های هدف انجام می شود. هرچه MSE کمتر باشد، به معنای fitness و خروجی های بهتر است.
 - در ابتدا مقدار اولیه total_error صفر قرار داده می شود.
- با استفاده از تابع zip روی input_values و target_output پیمایش انجام می شود. لیست های input_data به صورت جفت بیمایش می شوند.
- در مرحله بعدی ارزیابی انجام می شود و تابع evaluate برای هر گره صدا زده می شود و در output ذخیره می شود.
- اگر None ،output نباشد (ارزیابی با موفقیت انجام شده باشد)، error به صورت اختلاف بین output و total_error محاسبه می شود. توان دوم این مقدار به total_error اضافه می شود.
 - mse به صورت total_error تقسیم بر طول input_data محاسبه و بازگردانده می شود.

```
def evaluate_fitness(individual, input_data, target_outputs,
avaitabàe_waréabtes):
    for input_values, target_output in zip(input_data, target_outputs):
        output = individual.evaluate(input_values, available_variables)
        if output is not None:
            error = output - target_output
            total_error += error ** 2

    mse = total_error / len(input_data)
    return mse
```

- تابع select_parents برای انتخاب والدها از یک جمعیت برای select_parents برای انتخاب والدها از یک جمعیت برای
- این تابع با استفاده از list comprehension برای محاسبه fitness score برای هر individual در جمعیت محاسبه می شود. این مقدار در یک لیست با نام fitness_scores ذخیره می شود.
 - با استفاده از تابع sum مقدار total_fitness را محاسبه می کنیم.
- احتمال انتخاب هر individual به عنوان والد در probabilities به صورت fitness آن individual تقسیم بر total_fitness
- با استفاده از تابع random.choices دو والد از جمعیت انتخاب می کنیم و در لیست parents ذخیره می کنیم و آن را برمیگردانیم.

```
def select_parents(population, input_data, target_outputs, available_variables):
    fitness_scores = [evaluate_fitness(individual, input_data, target_outputs, available_variables) for
individual in population]
    total_fitness = sum(fitness_scores)
    probabilities = [fitness / total_fitness for fitness in fitness_scores]
    parents = random.choices(population, probabilities, k=2)
    return parents
```

- این تابع برنامه نویسی ژنتیک را پیاده سازی می کند:
- با استفاده از تابع create_random_individual جمعیت اولیه را می سازیم و در population ذخیره می کنیم.
- متغیرهای best_fitness_history ،unchanged_iterations ،best_fitness ،best_individual و mse_history را مقداردهی اولیه می کنیم.
 - در یک حلقه for تا max_generations پیش می رویم:
 - offspring برای ذخیره new_population یا فرزندان نسل کنونی می سازیم.
- o در یک حلقه while، فرزندان را می سازیم. این حلقه تا زمانی ادامه میابد که اندازه جمعیت جدید با جمعیت اصلی برابر شود. با استفاده از تابع select_parents دو والد انتخاب می کند و بعد از crossover و mutation، فرزند را به لیست new_population اضافه می کند.
 - ٥ در مرحله بعد نسل جدید را جایگزین نسل قبلی می کنیم.
- o در یک حلقه fitness هر individual در جمعیت را با استفاده از تابع fitness هر fitness تخمین می زند. مقدار fitness هر individual با مقدار best_fitness کنونی مقایسه شده و اگر از آن بهتر می زند. مقدار fitness فعلی به new best individual با معدید تبدیل می شود و fitness آن به best fitness تبدیل می شود. همچنین شمارنده best_fitness به و ریست می شود. اگر

- fitness یک individual از best_fitness بهتر نبود، یک واحد به unchanged_iterations اضافه می شود.
- o best_fitness_history و best_fitness و best_fitness (MSE) و best_fitness و best_fitness (MSE) و مقدار (MSE) و best_fitness نخيره مي شوند تا بتوانيم تغييرات و پيشرفت fitness در طي نسل ها را بررسي كنيم.
- اگر مقدار best_fitness صفر بود، بدین معنا است که تابع هدف به بهترین صورت ممکن حدس زده شده است؛ پس از حلقه خارج می شویم.
- o اگر شمارنده unchanged_iterations به unchanged_iterations مشخص شده رسیده باشد، جهش و نتیکی به best_individual کنونی اعمال می شود تا variation ایجاد شود و احتمالا باعث بهبود fitness می شود. شمارنده unchanged_iterations به صفر ریست می شود.
- تابع plot_fitness_history برای نمایش fitness (MSE) در طول نسل ها صدا زده می شود و best_individual بازگردانده می شود.

```
• • •
population_size=100, max_generations=100, max_depth=5, unchanged_threshold=10):
    population = [create_random_individual(max_depth, available_operators, available_variables) for _ in
range(population_size)]
    best_individual = None
best_fitness = float('inf')
     for generation in range(max_generations):
                new_population.append(offspring)
          for individual in population:
                fitness = evaluate_fitness(individual, input_data, target_outputs, available_variables)
          best_fitness_history.append(best_fitness) # Store the best MSE value for the current generation
mse_history.append(best_fitness) # Store the MSE value for the current generation
               break
          if unchanged_iterations >= unchanged_threshold:
available_variables)
     return best_individual
```

• تابع plot_fitness_history برای رسم mse ها استفاده می شود.

```
def plot_fitness_history(mse_history):
    plt.plot(mse_history)
    plt.xlabel('Generation')
    plt.ylabel('Mean Squared Error')
    plt.title('Genetic Programming
    Progpetsst)ow()
```

• از دو تابع generate_Inputs و generate2D_inputs برای تولید ورودی ها بین 10- تا 10 استفاده می شود.

```
def generate_inputs(num_inputs):
    inputs = []
    for _ in range(num_inputs):
        x = random.uniform(-10, 10)
        inputs.append((x,))
    return inputs

def generate2D_inputs(num_inputs):
    inputs = []
    for _ in range(num_inputs):
        x = random.uniform(-10, 10)
        y = random.uniform(-10, 10)
        inputs.append((x, y))
    return inputs
```

• در این قسمت ورودی های هر بخش پروژه مشخص شده است.

```
# Part 1
input_data = generate_inputs(100)  # Generate 100 input data points
target_outputs = [math.atan(x[0]) + 5 for x in input_data]  # Define target outputs for the inputs
available_variables = ['x']

# Part 2
input_data = generate_inputs(500)  # Generate 500 input data points
target_outputs = [(x[0]/5 + 1) if x[0] > 0 else (x[0] ** 3 + 5) for x in input_data]  # Define target
outputs for the inputs
available_variables = ['x']

# Part 4
input_data = generate2D_inputs(500)  # Generate 500 input data points
target_outputs = [2 * x[0] + 3 * x[1] for x in input_data]  # Define target outputs for the inputs
available_variables = ['x', 'y']
```

• در available_operators عملگرهای ممکن با arity آنها را ذخیره می کنیم.

```
best_function = genetic_programming(input_data, target_outputs, available_operators,
pvant4bBestafwabtee):", best_function.print_function())
```

نتايج

قسمت اول:

• تابع 3x+1

• تابع x/4+5

 x^2+5 تابع

arctan(x) تابع

قسمت دوم: ایجاد نقاط گسستگی

• تابع 2x+1 برای xهای کوچکتر از 0 و x^3+5 برای سایر نقاط

```
# Example usage:
# input_data = [(1,), (2,), (3,), (4,)]
# target_outputs = [3, 5, 7, 9]
input_data = generate_inputs(100) # Generate 100 input_data points

# Part 1
# target_outputs = [math.atan(x[0]) + 5 for x in input_data] # Define target outputs for the inputs

# Part 2
target_outputs = [(2 * x[0] + 1) if x[0] < 0 else (x[0] ** 3 + 5) for x in input_data] # Define target outputs for the inputs

available_operators = [
    ('symbol': '+', 'arity': 2),
    ('symbol': '-', 'arity': 2),
    ('symbol': '*, 'arity': 2),
    ('symbol': '*, 'arity': 2),
    ('symbol': 'a', 'arity': 2),
    ('symbol': 'a', 'arity': 2),
    ('symbol': 'a', 'arity': 2),
    ('symbol': 'os', 'arity': 1),
    ['symbol': 'cos', 'arity': 1)
]

best_function = genetic_programming(input_data, target_outputs, available_operators, available_variables)

print("Best function:", best_function.print_function()))

Best function: x
```

• تابع x/5+1 برای xهای بزرگتر از x/5+1 برای سایر نقاط

```
# Example usage:
# input_data = [(1,), (2,), (3,), (4,)]
# target_outputs = [3, 5, 7, 9]
input_data = generate_inputs(S00) # Generate 100 input data points

# Part 1
# target_outputs = [math.atan(x[0]) + 5 for x in input_data] # Define target outputs for the inputs

# Part 2
target_outputs = [(x[0]/5 + 1) if x[0] > 0 else (x[0] ** 3 + 5) for x in input_data] # Define target outputs for the inputs

available_operators = [
    ('symbol': '*', 'arity': 2),
    ('symbol': '*', 'arity': 1),
    ('symbol': '*', 'arity': 1)

available_variables = ['x']

best_function = genetic_programming(input_data, target_outputs, available_operators, available_variables)

print("Best function:", best_function.print_function())
```

قسمت چهارم: توابع با بیشتر از یک بعد

2x + 3y تابع

قسمت پنجم: بررسی تاثیر جهش

• تابع دو بعدی: 2x+3y

Best function: y

• تابع با گسستگی: x/5+1 برای xهای بزرگتر از x/5+5 برای سایر نقاط

```
# analytic least = generate_anputs(sep) + 5 for x in input_data] # Define target outputs for the inputs

# available_variables = ['x']

# Part 2
input_data = generate_inputs(500) # Generate 500 input data points
target_outputs = [(x[0]/5 + 1) if x[0] > 0 else (x[0] ** 3 + 5) for x in input_data] # Define target outputs for the inputs
available_variables = ['x']

# Part 4

# input_data = generate2D_inputs(500) # Generate 500 input data points
# target_outputs = [2 * x[0] + 3 * x[1] for x in input_data] # Define target outputs for the inputs

# available_variables = ['x', 'y']

available_variables = ['x', 'y']

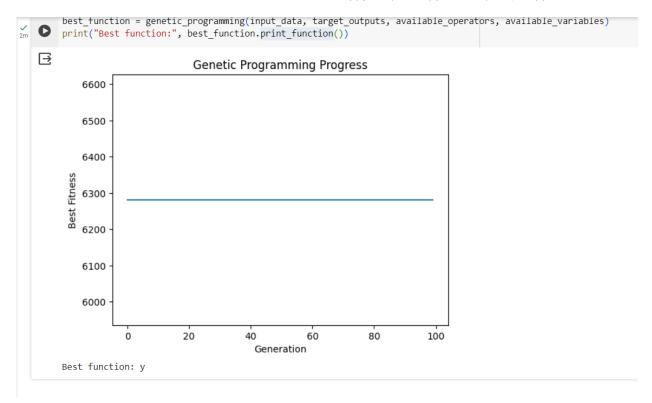
available_variables = [x', 'arity': 2},
    ('symbol': '*', 'arity': 1},
    ('symbol': 'cos', 'arity': 1}

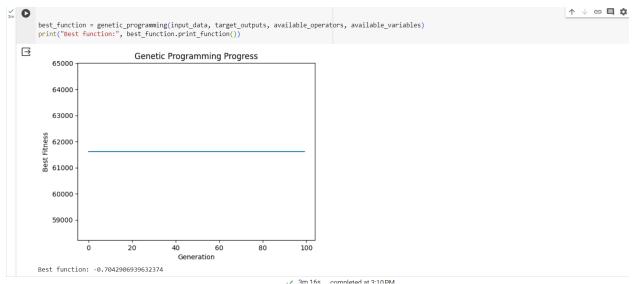
Dest_function = genetic_programming(input_data, target_outputs, available_operators, available_variables)

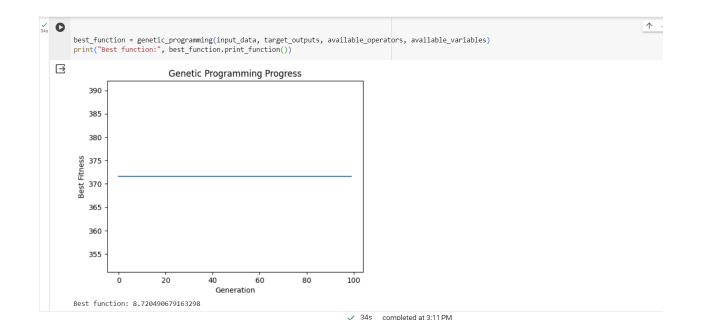
print("Best function:", best_function.print_function())
```

$\arctan(x) + 5$ تابع •

قسمت ششم: روند پیشرفت الگوریتم برای ورودی های مختلف

:MSE

